

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 19-10-2016
Enhed: Psykiatri og Lægemiddel-
politik
Sagsbeh.: SUMBGB
Sagsnr.: 1608476
Dok. nr.: 184366

Folketingets § 71-tilsyn har den 2. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 22 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF) på udvalgets vegne.

Spørgsmål nr. 22:

”I hvilket omfang kan personalet på en psykiatrisk afdeling få adgang til indhold på patientens mobiltelefon, hvis brugen af mobiltelefoner er medvirkende til at skabe uhensigtsmæssige episoder og situationer på afdelingen? Og i hvilket omfang kan personalet konfiskere en patients mobiltelefon i en sådan situation? ”

Svar:

Jeg har anmodet Justitsministeriet om bidrag til besvarelsen af spørgsmål nr. 22 i forhold til en generel betragtning om adgang til indholdet på patienters mobiltelefon, herunder om det kræver særlig hjemmel at få adgang til indholdet.

Justitsministeriet har oplyst følgende:

”Grundlovens § 72 har følgende ordlyd:

”Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf og telefonhemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.”

Det følger af bestemmelsen, at visse typer af indgreb i privatlivets fred alene kan foretages efter indhentelse af en retskendelse, medmindre der i lovgivningen er foretaget en fravigelse heraf. Dette gælder bl.a. brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden.

Et indgreb af den karakter, som spørgsmålet vedrører, vil således efter Justitsministeriets opfattelse kræve, at der foreligger en retskendelse, der giver adgang til indgrebet, medmindre kravet om retskendelse er fraveget i lovgivningen på det pågældende område.

Ud over, at det fremgår af grundlovens § 72, at et indgreb omfattet heraf, kræver retskendelse, følger det af det såkaldte legalitetsprincip, at offentlige myndigheders adgang til at foretage tvangsindgreb kræver et hjemmelsgrundlag.

Hjemlen til at foretage indgreb omfattet af grundlovens § 72 vil efter lovgivningspraksis normalt findes i en udtrykkelig lovbestemmelse, jf. Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003, side 27.

Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst, at der ikke i psykiatriloven er fastsat bestemmelser om indgreb af den karakter, som spørgsmålet vedrører.

Det bemærkes i øvrigt, at et indgreb af den karakter, som spørgsmålet vedrører, vil udgøre et indgreb i patienternes rettigheder efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter enhver har ret til respekt for bl.a. sit privatliv og sin korrespondance. Et indgreb i disse rettigheder skal ifølge artikel 8, stk. 2, have hjemmel (legalitetskravet), varetage et af de i bestemmelsen opregnede legitime formål samt være nødvendigt i et demokratisk samfund (proportionalitetskravet).”

Som det fremgår, vil det normalt kræve hjemmel i lov, hvis personalet på en psykiatrisk afdeling skal have adgang til indholdet på en patients mobiltelefon, og en sådan lovhjemmel findes ikke i medfør af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien.

. / . For så vidt angår spørgsmålet om konfiskation af en patients mobiltelefon, har jeg ved en tidligere lejlighed – den 23. maj 2016 - besvaret dette spørgsmål. Jeg vedlægger til udvalgets orientering mit svar på § 71-tilsynets alm. del spm. nr. 13.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Birgitte Gram Blenstrup